

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 4/0-03-691/2016-4
Датум: 19.12.2016. године
Београд

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 22. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“ бр. 30/2010) и члана 2. став 1. тачка 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/2011), решавајући по захтеву за појединачно изузеће рестриктивног споразума од забране који су поднели Компанија Дунав осигурање адо, Београд, матични број 07046898, са регистрованим седиштем на адреси Македонска 4, чији је законски заступник Мирко Петровић, председник извршног одбора, Generali осигурање Србија адо, Београд, матични број 17198319, са регистрованим седиштем на адреси Владимира Поповића 8, чији је законски заступник Драган Филиповић, председник извршног одбора и ДДОР Нови Сад адо, матични број 08194815, са регистрованим седиштем на адреси Булевар Михаила Пупина 8, Нови Сад, чији је законски заступник Giorgio Ambrogio Marchegiani, председник извршног одбора, преко пуномоћника адвоката Срђане Петронијевић, из адвокатске канцеларије Моравчевић, Војновић и партнери, Добрачина 15, Београд, на 89. седници III сазива, одржаној дана 19.12.2016. године доноси

РЕШЕЊЕ¹

I ИЗУЗИМА СЕ ОД ЗАБРАНЕ рестриктивни споразум - Уговор о конзорцијуму - споразум о заједничком извршењу услуге осигурања број 211142 закључен дана 27.09.2016. године, између Компаније Дунав осигурање адо, Македонска 4, Београд, Generali осигурање Србија адо, Владимира Поповића 8, Београд и ДДОР Нови Сад, адо Булевар Михаила Пупина 8, Нови Сад, а ради подношења заједничке понуде по Позиву за доставу понуда, број Позива 12.01.247713/23-16 од 26.09.2016. године, за наручиоца ЈП „Електропривреда Србије“.

---

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите. Акт је припремљен за објаву у складу са Одлуком о начину објављивања аката и о замени, односно изостављању (анонимизацији) података у актима Комисије за заштиту конкуренције од 07.05.2013. године донете на 144. Седници Савета Комисије

II ПОЈЕДИНАЧНО ИЗУЗЕЋЕ ОД ЗАБРАНЕ рестриктивног споразума, из става I диспозитива, **трајаће до 31.12.2016. године.**

III УТВРЂУЈЕ СЕ обавеза и **НАЛАЖЕ СЕ** подносиоцима захтева да на име накнаде за издавање овог решења уплате износ од 1.200,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан уплате, на рачун Комисије за заштиту конкуренције бр. 840-0000000880668-16 отворен код Управе за трезор, са позивом на број 4/0-03-691/2016, у року од седам дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) примила је дана 30.9.2016. године Захтев за појединачно изузеће рестриктивног споразума од забране (у даљем тексту: Захтев), који су поднели Компанија Дунав осигурање адо, Македонска 4 Београд, Generali osiguranje Srbija адо, Владимира Поповића 8 Београд и ДДОР Нови Сад адо, Булевар Михаила Пупина 8 Нови Сад (у даљем тексту: Подносиоци или појединачно по имену друштва). Уплата накнаде из члана 2, став 1, тачка 2 Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије („Сл. гласник РС“ 49/2011), извршена је 26.10.2016. године.

Предметни захтев поднет је ради појединачног изузећа од забране рестриктивног споразума: Уговора о конзорцијуму - споразума о заједничком извршењу услуге осигурања број 211142 закљученог дана 27.9.2016. године, између Подносилаца. Уговор је закључен ради подношења заједничке понуде по Позиву број 12.01.247713/23-16 од 26.10.2016. године године (у даљем тексту: Позив), за наручиоца ЈП „Електропривреда Србије“.

Чињенице и околности, на којима Комисија заснива своју одлуку у овој управној ствари, утврђене су из следећих поднесака и прилога:

- захтева и допуна захтева за појединачно изузеће
- уговора о конзорцијуму – споразума о заједничком извршењу услуга осигурања
- одговора осталих друштава за осигурање, који нису чланови конзорцијума, датих по захтеву Комисије
- одговора Народне банке Србије, датог по захтеву Комисије.

Комисија своју одлуку заснива искључиво на информацијама, подацима и документима којима располаже у тренутку доношења одлуке, а период појединачног изузећа од забране одређен у ставу II диспозитива, везан је искључиво за период осигуравајућег покрића по конкретном Позиву. Комисија може, у складу са одредбом члана 60. став 5. Закона, у поступку поновљеном по службеној дужности, у смислу члана 46. Закона, да укине решење ако се битно измене околности под којима је изузеће одобрено, односно да га поништи у року од годину дана од дана његовог доношења, ако се изузеће заснива на нетачним или неистинитим приказаним чињеницама, или ако се изузеће злоупотребљава.

Предмет Захтева за појединачно изузеће

Захтев за појединачно изузеће од забране рестриктивног споразума поднет је на основу члана 12. а у вези са чланом 11. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09, 95/2013, у даљем тексту: Закон), а према Уредби о садржини захтева за појединачно изузеће споразума од забране („Службени гласник РС бр. 107/2009 – у даљем тексту: Уредба). Комисија је извршила увид у Захтев, приложену документацију и прилоге те констатовала да је захтев уредан.

На основу приложене документације Комисија констатује да су подносиоци захтева, као уговорне стране, дана 27.09.2016. године закључили Уговор о конзорцијуму - Споразум о заједничком извршењу услуга осигурања (у даљем тексту: Уговор или Споразум), у вези Позива број 12.01.247713/23-16, заведен под деловодним бројем 1-12000 код друштва ДДОР Нови Сад, под деловодним бројем 1511/16 код Generali osiguranja Србија, односно под деловодним бројем 211142 код Компаније Дунав осигурање. Закључењу уговора, друштва су приступила ради подношења заједничке понуде у поступку прикупљања понуда за пружање услуге осигурања имовине за ЈП Електропривреда Србије (у даљем тексту ЈП ЕПС или Наручилац). Захтевом је тражено појединачно изузеће од забране на период од три месеца од дана почетка осигуравајућег покрића 01.10.2016, односно до 31.12.2016. године.

Предметним захтевом алтернативно је затражено да Комисија одбаци Захтев за појединачно изузеће од забране рестриктивног споразума, а с обзиром на то да Подносиоци сматрају да предметни уговор не представља рестриктивни споразум у смислу члана 10. Закона или да се изузме од забране из члана 10. Закона, а све у складу са члановима 11 и 12 Закона.

Странке у поступку/уговорне стране су:

- Компанија Дунав осигурање адо, са седиштем у Београду, Македонска 4
- Generali osiguranje Србија адо, са седиштем у Београду, Владимира Поповића 8 и
- ДДОР Нови Сад адо, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михаила Пупина 8

Предмет споразума

Подносиоци захтева су навели да предметни споразум представља основу за подношење заједничке понуде учесника на тржишту, којим се дефинише уговорни однос Подносилаца, односно међусобна права и обавезе уговорних страна, као и права и обавезе у односу са Наручиоцем, а све у циљу испуњења предмета позива за подношење понуда.

Циљ споразума

Према наводима подносилаца, циљ предметног споразума је сарадња између Подносилаца у сврху пружања услуга осигурања Наручиоцу у трајању од 3 месеца од 1.10.2016. до 31.12.2016. године.

Налази и оцене Комисије

Комисија је извршила оцену правне природе овог споразума, полазећи од одредби Закона о заштити конкуренције, а нарочито члана 10. којим се дефинише појам рестриктивног споразума односно одговарајуће подзаконске регулативе, како би се утврдило да ли је њима обухваћен предметни споразум, као споразум групе понуђача - уговор о конзорцијуму, односно да ли, о предметном захтеву, Комисија треба да одлучује у поступку појединачног изузећа од забране.

Полазећи од природе, циља и очекиваних ефеката предметног споразума, а нарочито од релевантног тржишта на коме послују учесници споразума, Комисија је констатовала да се у конкретном случају ради о хоризонталном споразуму, између учесника на тржишту који су конкуренти у понуди и пружању услуга по врстама неживотног осигурања, које су предмет Уговора о конзорцијуму. С обзиром да се споразумом елиминише конкуренција између његових учесника по питању понуде за предметни поступак прикупљања понуда (ради се о заједничкој понуди) и имајући у виду Мишљење Комисије о примени члана 10. Закона о заштити конкуренције на одређене облике сарадње између учесника на тржишту у поступцима јавних набавки², Комисија констатује да се ради о рестриктивном споразуму, у смислу члану 10. Закона.

Комисија је оценила да рестриктивни споразум није обухваћен Уредбом о споразумима о истраживању и развоју између учесника на тржишту који послују на истом нивоу производње или дистрибуције који се изузимају од забране („Сл. гласник РС“ бр. 11/2010). Рестриктивни споразум, а с обзиром на то да за предмет нема заједничко истраживање и/или развој производа или производног процеса, заједничко коришћење резултата истраживања и/или развоја производа у складу са претходним споразумом између истих учесника на тржишту, нити заједничко истраживање и развој производа или производног процеса, без обавезе заједничког коришћења резултата истраживања и развоја, као и с обзиром на то да се уговором о саосигурању не уређују односи у вези са истраживањем и развојем, већ се утврђује заједничка подела ризика, није обухваћен поменутом Уредбом о истраживању и развоју.

Комисија је испитивала и могућност изузимања од забране по категоријама споразума, а у складу са Уредбом о споразумима о специјализацији између учесника на тржишту који послују на истом нивоу производње или дистрибуције који се изузимају од забране („Сл. гласник“ бр. 11/2010). Комисија је закључила да Уговор о конзорцијуму/Споразум о заједничком извршењу услуга осигурања, у конкретном случају, није обухваћен дефиницијом споразума о специјализацији из члана 3. поменуте Уредбе, иако су у питању уговори закључени између независних учесника на тржишту који послују на истом нивоу производње и дистрибуције. Уговорне стране из предметног уговора не преузимају нити једну од обавеза побројаних у члану 3. исте Уредбе која предвиђа постојање споразума о обустави производње, од стране једног или више учесника у споразуму, у корист других учесника у споразуму, који се обавезују да преузму производњу или пружање услуге. Такође,

---

² <http://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2016/12/Primena-%C4%8Dlana-10.-Zakona-o-za%C5%A1titi-konkurencije-na-odre%C4%91ene-oblike-saradnje-izme%C4%91u-u-%C4%8Desnika-na-tr%C5%BEi%C5%A1tu-u-postupcima-javnih-nabavki.pdf>

уговор није обухваћен ни тачком 3. истог члана, у којој се наводи да споразум о специјализацији подразумева учешће два или више учесника који се обавезују да заједнички производе одређене производе. Комисија је закључила да се поменута одредба односи на споразуме који се појављују у ранијим фазама производно прометног циклуса који подразумевају производњу или пружање неодређеног броја услуга, иако таквим споразумом може бити утврђен и коначан обим производње. Уговор о саосигурању за конкретан ризик, односно тзв. *ad hoc* уговор о саосигурању, односи се на тачно одређене производе осигурања (тачно одређене ризике, у потпуности индивидуализиране) и на одређеног (непосредног) купца.

Комисија је вршила оцену постојања рестриктивног споразума у складу са природом уговора који је поднет на изузеће, његовим елементима, предметом и правима и обавезама уговорних страна, а све имајући у виду шта све представља ограничење конкуренције из члана 10. Закона. Комисија је претходно пошла од чињенице, која је неспорна, да се ради о учесницима на тржишту, који су независни и међусобно су конкуренти. Стога је уговор о саосигурању, односно у овом случају Уговор о конзорцијуму - споразум између конкурената и представља тзв. хоризонтални споразум, закључен ради извршења појединачно одређеног посла.

Примена института Споразума мањег значаја

Комисија је, полазећи од законом утврђених услова за примену института Споразума мањег значаја, испитивала да ли је предметни споразум обухваћен овим институтом. Према члану 14. Закона, споразуми мањег значаја су, између осталог, и споразуми између учесника на тржишту који послују на истом нивоу ланца производње и промета (хоризонтални споразуми). Комисија је стога приступила одређењу релевантног тржишта, односно учешћа уговорних страна на релевантном тржишту.

Релевантно тржиште

Чланом 6. Закона прописано је да је релевантно тржиште, у смислу примене Закона, тржиште које обухвата релевантно тржиште производа на релевантном географском тржишту. Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС”, бр. 89/2009), ближе су одређени критеријуми за дефинисање релевантног тржишта производа и релевантног географског тржишта.

Подносиоци захтева су предложили да се као релевантно тржиште производа одреди: тржиште пружања неживотних врста осигурања.

У погледу релевантног географског тржишта, Подносиоци су предложили тржиште Републике Србије.

Према наводима у предметном захтеву, тржишни удели, по најбољем сазнању Подносилаца, на овако дефинисаном релевантном тржишту, на дан 31.12.2015. године, износе: [30-40%] Компанија Дунав осигурање, [10-20%] Generali osiguranje Srbija и [10-20%] ДДОР Нови Сад, што даје заједничко тржишно учешће од [60-70%] у неживотним врстама осигурања.

У вези са претходним, Комисија констатује да се, како је прописано у члану 2. Уредбе о критеријумима за одређивање релевантног тржишта, релевантним тржиштем производа

сматра скуп роба/услуга које потрошачи сматрају замењивим у погледу њихових својстава, уобичајене намене и цене. Замењивост скупа роба/услуга врши се на основу критеријума процене могућности опредељења купца за куповину друге робе или услуге, које су замена за предметну робу или услугу (супституција тражње). У предметном случају то се односи на ризике који се наводе у предмету Позива, односно ризике дефинисане у члану 9. Закона о осигурању („Сл. гласник РС” 139/2014) - врсте осигурања 1 – осигурање од последица незгоде, 3 – осигурање моторних возила, 8 – осигурање од пожара и других опасности, 9 – остала осигурања имовине, 10 – осигурање од одговорности због употребе моторних возила и 11 – осигурање опште одговорности, и осигурање од опасности земљотреса.

Комисија оцењује да Подносиоци нису учинили вероватним да је осигурање појединих ризика описаних у предмету овог Позива, са позиције Наручиоца ЈП ЕПС, међусобно замењиво односно замењиво са другим врстама осигурања. Комисија полази од искуственог става да је осигурање појединичних ризика незамењиво са позиције купца. Такође, значајно за овај поступак, Комисија констатује и методолошки приступ Народне банке Србије, по коме се врши израда извештаја о Укупним премијама и распореду премије по врстама осигурања, а који познаје поменуте врсте осигурања и то: 1 – осигурање од последица незгоде, 3 – осигурање моторних возила, 8 – осигурање од пожара и других опасности, 9 – остала осигурања имовине, 10 – осигурање од одговорности због употребе моторних возила и 11 – осигурање опште одговорности и осигурање од опасности земљотреса. У погледу предлога подносилаца захтева, да се дефиниција релевантног тржишта производа прошири на све облике неживотних осигурања побројаних у члану 10. Закона о осигурању, применом критеријума из члана 2. став 3. односно члана 3. Уредбе о критеријумима за одређивање релевантног тржишта, Комисија није прихватила предложену ширу дефиницију. Комисија није посебно издвајала услуге осигурања за ове врсте ризика које се прибављају у поступцима јавних набавки (односно, као у овом случају, поступцима прикупљања понуда), као засебна (релевантна) тржишта, иако се услови и начин тржишног надметања (императивним прописима регулисан поступак прибављања услуга/добара) у поступцима јавних набавки у значајној мери разлику од „осталих“ тржишта. Наиме, у поступцима јавних набавки наручилац има специфичну улогу, при чему осим утврђивања највише вредности уговора, нема могућност да значајније утиче на постигнуту цену, што иначе постоји као могућност учесницима на другим (нерегулисаним) тржиштима кроз преговарање. На овом месту Комисија констатује да је на дан 30.06.2016. године, укупно тржишно учешће Подносилаца захтева, у врстама осигурања које су прописане предметним Позивом [60-70%]³.

Комисија је, имајући у виду све претходно изнето, одредила **релевантно тржиште производа као тржиште: врсте осигурања за које је тражено покриће предметним Позивом.** На основу јавно доступних података укупно остварена премија Подносилаца захтева на релевантном тржишту производа чини [60-70%], што према оцени Комисије истовремено представља и тржишно учешће учесника у споразуму, на овако дефинисаном релевантном тржишту производа.

Комисија је прихватила **одређење територије Републике Србије као релевантног географског тржишта**, односно оценила је као прихватљиве наводе Подносилаца да је

---

³ подаци Народне банке Србије за период 1.1.-30.6.2016. године, без података о осигурању од опасности земљотреса

географско тржиште национално, јер је то тржиште под директним надзором Народне банке Србије, као надзорног органа за област осигурања у Републици Србији и на том тржишту се примењује идентична регулатива у области пружања конкретних услуга које су предмет споразума. За разлику од многих других тржишта на којима инострани произвођачи односно пружаоци услуга могу да учествују на тржишту Републике Србије, у овом сектору број потенцијалних учесника на тржишту ограничен је на оне учеснике који подлежу надзору националног регулатора - у овом случају Народне банке Србије.

На основу претходног, Комисија закључује да нису испуњени услови за примену института споразума мањег значаја, јер су заједнички удели уговорних страна, на релевантном тржишту, већи од 10%.

У складу са тиме и са претходном анализом, **Комисија је оценила овај споразум као рестриктиван** у смислу члана 10. Закона о заштити конкуренције, где се ограничење јавља на страни понуде, како је то одређено у члану 10. став 2. тачка 1.) Закона.

Појединачно изузеће од забране

Пре саме оцене да ли Уговор испуњава услове прописане чланом 11. Закона, Комисија указује и на чињенице које су у вези са предметним захтевом за појединачно изузеће и које су биле од значаја за одлучивање по предметном захтеву, односно чињенице које је Комисија узела у обзир при одлучивању.

Комисија је при одлучивању имала у виду да је у више наврата одобравала појединачна изузећа за три друштва за осигурање: Компанију Дунав осигурање, Generali osiguranje Srbija и Wiener Stadtische osiguranje у периоду од 1.1.2015. до 30.6.2016. године, а да је за период 1.7.-30.9.2016. године одобрила појединачна изузећа двома групама понуђача: Компанији Дунав осигурање и Generali osiguranje Srbija и, Wiener Stadtische osiguranje и ДДОР Нови Сад осигурање. Такође, на основу прегледа којима располаже у складу са достављеним подацима Наручиоца по претходним захтевима за појединачно изузеће, Комисија је констатовала да су, у периоду од 2009. године завршно са трећим кварталом 2016. године, услуге осигурања ризика ЕПС-а увек пружала удружено друштва за осигурање, у различитом броју и у различитим комбинацијама, осим две седмице у априлу 2014. када је ризике ЕПС-а осигуравало самостално АМС осигурање и у трећем и четвртном кварталу 2014. године, када је ризике ЕПС-а осигуравало самостално ДДОР Нови Сад осигурање.

Имајући у виду наведене чињенице, Комисија је одлучила да испита услове конкуренције на овом тржишту, па се у том смислу обратила НБС и друштвима за осигурање која су регистрована за пружање услуга неживотних врсти осигурања, а која нису чланови предметног конзорцијума. Комисија је упутила захтев и на адресе Wiener Stadtische osiguranje ado и Uniqa neživotno osiguranje ado, а обзиром на то да су ова два друштва у претходном периоду пружала услуге осигурања Наручиоцу и тим поводом се обраћала Комисији захтевима за појединачно изузеће рестриктивног споразума од забране.

За пружање услуга неживотних врсти осигурања, на тржишту Републике Србије, регистровано је 15 друштава. Одговори друштава за осигурање, који нису чланови предметног конзорцијума, у најкраћем се могу свести на следеће: рок за подношење понуда

по Позиву је био прекратак (само 4 дана, а Позив је садржао 169 страна), друштва нису била у могућности да прибаве адекватно реосигуравајуће покриће, друштва не поседују техничке, технолошке, финансијске, кадровске ни пословне капацитете за обим осигурања и комплексност ризика ЈП ЕПС, поједина друштва се не баве осигурањем моторних возила на који се Позив једним делом односио, осигурање ризика ЈП ЕПС је изузетно комплексно и по обиму осигурања и по врстама које су покривене, те је потребно ангажовање великог броја стручњака из разних области за адекватну процену ризика, друштва немају захтевани број пословних јединица у више градова и организован рад на више од 40 места у Републици Србији, суме осигурања су агрегатно исказане и без поделе на поједине локације/јединствене ризике, те из тих разлога друштва не могу да правилно тарифирају ризике, захтеви Наручиоца у великој мери одступају од стандардних покрића за поједине врсте осигурања, па је потребна модификација постојећих тарифа и доношење истих на основу Мишљења овлашћеног актуара што изискује време. Из наведених разлога друштва за осигурање која нису чланови конзорцијума нису доставила понуду, нити преговарала са другим друштвима за осигурање око заједничког наступа. Само једно друштво је навело да је било спремно да преговара око удруживања са другим друштвима за осигурање за пружање услуга Наручиоцу, али да друга друштва за осигурање нису била заинтересована.

Комисија је посебно ценила одговоре два друштва која су, како је наведено, у претходном периоду пружала услуге осигурања за ризике Наручиоца. У свом одговору Wiener Stadtische osiguranje ado је навело да није узело учешћа, јер је у претходном поступку изабран понуђач који је поднео понуду са премијом осигурања која не одговара условима на тржишту реосигурања и поновио наводе и других друштава да делатност, велика вредност имовине, комплексност ризика Наручиоца, као и начин на који је конципиран захтев за пружањем осигурања, представљају отежавајуће околности за прибаву реосигуравајућег покрића код реосигураваача са високим рејтингом. Из тих разлога Wiener Stadtische osiguranje ado није нашло интерес да учествује у предметном поступку ЈН. У свом одговору Uniqa neživотно osiguranje ado је навело да је, због лошег техничког резултата који су имали у осигурању ризика Наручиоца и у складу са ставом службе за процену ризика, одлучено да се не достави понуда, односно главни разлог неодрживања је процена потенцијалног негативног резултата.

Комисија је приликом одлучивања о конкретном захтеву, оценила као значајне, наводе друштава за осигурање којима се обратила, да је њихова одлука да не учествују у предметној набавци донета самостално, без договора са подносиоцима Захтева.

Имајући у виду претходно наведене чињенице и изјашњења до којих је, за потребе предметног поступка, Комисија дошла у спроведеној анкети тржишта пружања услуга осигурања електропривредних ризика, Комисија је вршила оцену испуњености услова из члана 11. Закона, у складу са чланом 12. Закона, односно оцењивала је да ли предметни споразум доприноси унапређењу производње и промета, подстицању техничког или економског напретка, при чему потрошачима обезбеђује правичан део користи, а под условом да учесницима на тржишту не намеће ограничења која нису неопходна за постизање циља споразума, односно да не искључује конкуренцију на релевантном тржишту или његовом битном делу.

Примена одредби о појединачном изузећу од забране

Оцењујући предметни уговор са становишта испуњености услова из чл. 11. Закона, у погледу доприноса унапређењу производње и промета, односно подстицању техничког или економског напретка, за Комисију је прихватљива оцена Подносилаца да је адекватно осигурање од посебне важности за Наручиоца и крајње кориснике, потрошаче електричне енергије јер код осигурања великих и значајних ризика, уколико није обезбеђено адекватно осигурање, може доћи до катастрофалних последица по целокупни енергетски систем земље. Комисија је прихватила наводе Подносилаца и НБС да је обезбеђење реосигуравајућег покрића на ино-тржишту мање захтевно и јефтиније када се удружи више друштава за осигурање, јер [...]. Комисија је притом ценила неопходност континуитета осигурања ризика Наручиоца и чињеницу да је Позив друштвима за осигурање упућен 26.9.2016. године, а да је претходно осигуравајуће покриће важило до 30.9.2016. године и да је једина понуда која је стигла по Позиву, била управо понуда предметног конзорцијума.

Оцењујући испуњеност услова из члана 11. Закона, по коме споразум мора потрошачима обезбедити правичан део користи, под условом да не намеће учесницима на тржишту ограничења која нису неопходна за постизање циља споразума, односно да не искључују конкуренцију на релевантном тржишту или његовом битном делу, за Комисију је прихватљиво образложење и оцена подносилаца захтева са становишта редовног снабдевања струјом и поправком хаварија у кратком року због ажурне исплате штета. Комисија оцењује, пре свега на основу навода осталих друштава за осигурање, да је конкуренција ограничена самим условима Позива, односно самом природом ризика Наручиоца. У случају система ЕПС, велика је вероватноћа да би се трошкови евентуалних катастрофалних последица које нису адекватно осигуране пренеле на потрошаче као такве или на потрошаче у својству пореских обвезника.

Везано за ограничење конкуренције између самих подносилаца Захтева, у конкретном случају, Комисија оцењује да, због саме природе заједничке понуде, такво ограничење чини услов без кога заједничка понуда не би била ни могућа. Ово ограничење конкуренције везано је само за конкретну понуду, а временски је ограничено на период трајања осигуравајућег покрића. Сам предметни уговор представља типичан уговор о саосигурању за конкретан посао, а њиме се не ограничава конкуренција између Подносилаца везано за друге послове или поступке Јавних набавки или прикупљања понуда на тржишту осигурања.

Везано за конкуренцију на релевантном тржишту уопште, Комисија оцењује, на основу навода осталих друштава за осигурање и увида у конкурсну документацију, да је конкуренција, у великој мери, ограничена самим условима предметног Позива, али и самом природом ризика Наручиоца. Јасно је да су, у контексту набавки великих наручилаца услови конкуренције у великој мери прописани условима набавке, односно позива за достављање понуда⁴. Што се тиче услова предметног позива за давање понуда, Комисија је узела у обзир веома кратак рок (од четири дана) за подношење понуда у овој набавци. Што се тиче природе ризика, Комисија констатује да се ради о осигурању имовине у вредности од [...] рсд. Ради се, дакле, о огромној осигураној имовини. Комбинацијом огромне вредности

---

⁴ У контексту предметне набавке, не спроводи се јавна набавка у смислу Закона о јавним набавкама, али се ради о трансакцији чија је сврха истоветна као и код набавке која се спроводи у складу са тим законом: обезбеђење одређене услуге за наручиоца.

осигуране имовине и веома кратког рока за подношење понуда, битно је ограничен број понуђача, што потврђују и изјашњења осталих друштава за осигурање.

На крају, у контексту стања на релевантном тржишту, Комисија констатује тренд пада збирног тржишног учешћа подносилаца Захтева, које је на дан 31.12.2013. године износило [70-80%], док је на дан 30.6.2016. године, како је напред наведено, износило [60-70%].

Након анализе предметног захтева и припадајуће документације, посебно имајући у виду све наводе НБС, надзорног органа у сектору осигурања, наводе друштава за осигурање и одговоре једина два друштва која су, осим подносиоца предметног захтева у претходном периоду пружала услуге осигурања ризика ЈП ЕПС, имајући такође у виду и неопходност континуираног осигурања ризика Наручиоца, те чињеницу да је достављена само једна понуда, понуда предметног Конзорцијума, односно да ниједно друштво, од преосталих 12 који се баве неживотним врстама осигурања, при прописаним условима Позива, није било спремно да понуди услуге осигурања Наручиоцу, Комисија је оценила да се предметни споразум може изузети од забране.

Сагласно овој оцени Комисије одлучено је као у ставу I диспозитива овог Решења.

На основу одредбе члана 60. став 2. а у вези са чланом 12. став 3. Закона, одлучено је као у ставу II диспозитива овог Решења, при чему је Комисија имала у виду све чињеничне наводе подносиоца захтева, своје оцене донете на основу анализе тендерске и уговорне документације.

Сагласно члану 60. став 5. Закона и члану 2. став 1. тачка 2. Тарифника одлучено је као у тачки III диспозитива овог Решења. Констатује се да су подносиоци захтева доставили доказ о извршеној уплати износа накнаде у складу са Тарифником (уплата од 1.200 еура у динарској противвредности од 147.842,28 динара (словима једнастотиначетрдесетседамхиљада и осамстотиначетрдесетдва динара и 28/100, извршена 26.10.2016. године), чиме су извршили налог из тачке III диспозитива.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се покренути управни спор тужбом која се подноси Управном суду у року од 30 дана од дана пријема решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић